

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษา

1.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

1.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

1.3 มาตรฐานการศึกษาของ สม.ศ.

1.4 มาตรฐานด้านผู้เรียน

2. ความรู้เกี่ยวกับการรับรู้

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

2.2 ความหมายของการรับรู้

2.3 องค์ประกอบของการรับรู้

2.4 การวัดการรับรู้

3. ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน

3.1 ความหมายของโรงเรียนเอกชน

3.2 ความสำคัญและจุดเด่นของโรงเรียนเอกชน

3.3 หน้าที่ของโรงเรียนเอกชน

3.4 แนวคิดในการพัฒนาการศึกษาเอกชน ระยะ 15 ปี

3.5 จำนวนโรงเรียนเอกชนแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา

4. ผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

4.1 ความสำคัญของผู้ปกครอง

4.2 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามโรงเรียน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. มาตรฐานการศึกษา

1.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของชาติที่พึงประสงค์

1.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 1) ได้กำหนดความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติไว้ดังนี้

1.2.1 ทุกหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และเอกชนที่รับผิดชอบจัดการศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละระดับ ต้องใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นหลักในการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละระดับ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างมีมาตรฐานในภาพรวม และมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.2.2 กระทรวงศึกษาธิการมีประเด็นสาระสำคัญ และตัวบ่งชี้ เป็นแนวทางสำหรับการกำกับดูแล การติดตามตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา

1.2.3 ประชาชน และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีความมั่นใจว่าจะได้รับการศึกษาตามสิทธิ และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติ และมีแนวทางในการร่วมตรวจสอบการจัดการศึกษาของชาติ

1.2.4 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีข้อมูลเป็นฐานอย่างหนึ่งในการพิจารณา กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของชาติในช่วงเวลาต่อไป

1.2.5 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีข้อมูลเป็นฐานสำหรับการกำหนดวิธีการ การกำหนดเกณฑ์ และการดำเนินงานการประเมินคุณภาพสถานศึกษา

1.3 วัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

สภาการศึกษา พิจารณาเสนอมาตรฐานการศึกษาของชาติ ต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548 : 10-13) ดังนี้

1.3.1 เป็นเป้าหมาย และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติระดับมหภาค ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญที่การพัฒนาผู้เรียน

1.3.2 เป็นหลักและเป็นแนวทาง สำหรับการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

1.3.3 เป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติในช่วงเวลาต่อไป

1.3.4 เป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพ เพื่อให้ทราบสถานการณ์และความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาของชาติ ระดับมหภาค

1.3.5 เป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

1.4 มาตรฐานการศึกษาของ สม.ศ.

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้ประเมินภายนอกหรือคุณหมอ โรงเรียนมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

การประเมินคุณภาพภายนอก

1. ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้ประเมินภายนอกหรือคุณหมอ โรงเรียนมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

2. แนวคิดและหลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินภายนอกของ สมศ. เป็นการประเมิน โดยใช้รูปแบบ "กัลยาณมิตรประเมิน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 เพื่อตรวจสอบ ยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2.2 เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่น-จุดด้อยของสถานศึกษา
เงื่อนไขของความสำเร็จ และสาเหตุของปัญหา

2.3 เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

2.4 เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

2.5 เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

3. ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ดังต่อไปนี้

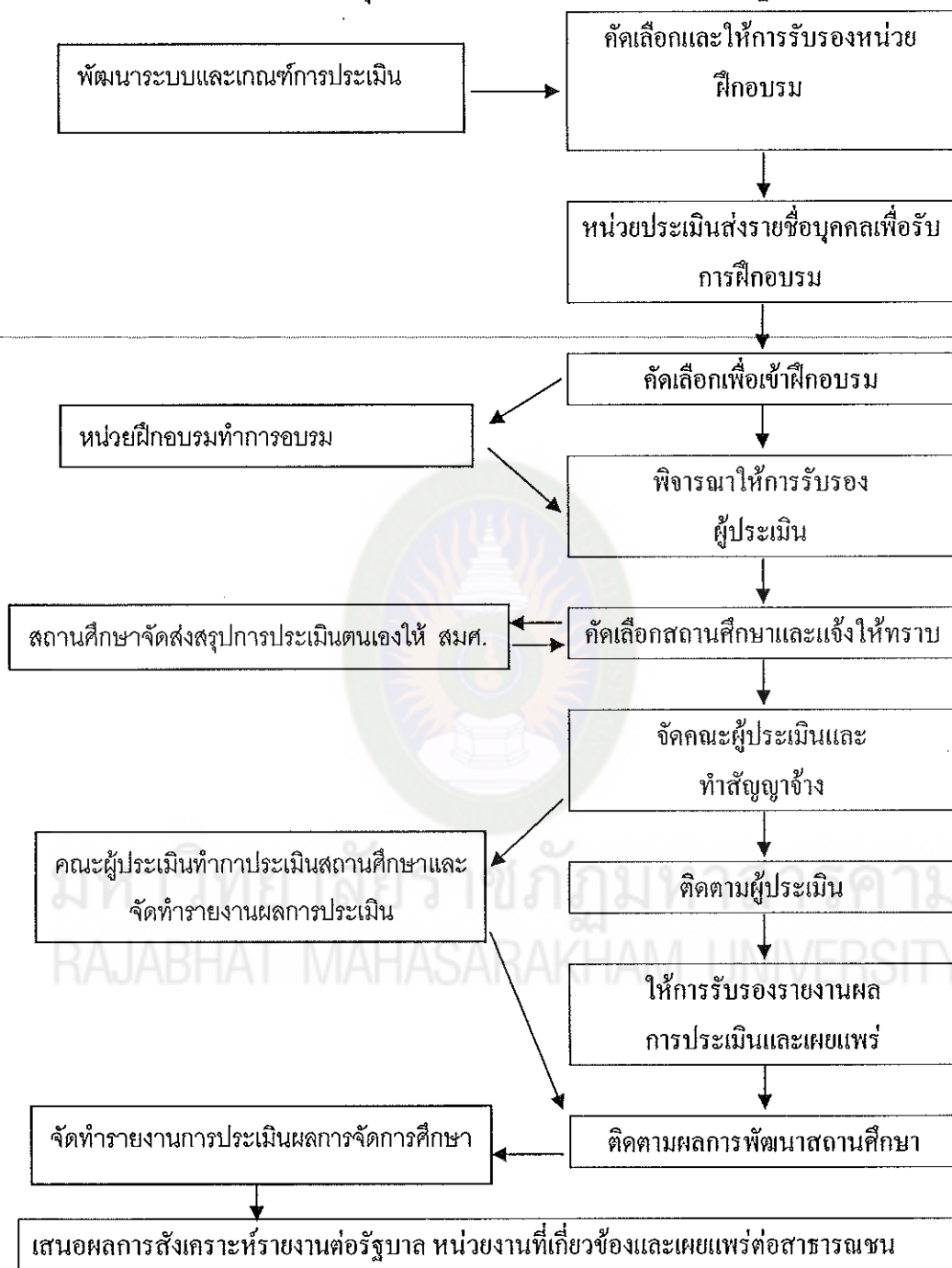
ประการที่ 1 เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

ประการที่ 2 เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ประการที่ 3 สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่พึงพอใจที่ตรงความต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

ประการที่ 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภาพที่ 2 การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 มาตรฐานด้านผู้เรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549 : 8-14) ได้กล่าวไว้ว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านมาตรฐานด้านผู้เรียน มี 8 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา สำหรับมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สมศ.

กำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนไว้ 7 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (1,2)

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี (7)

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา(8)

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิด ไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (4)

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (5)

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (6)

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (3)

กล่าวโดยสรุปมาตรฐานด้านผู้เรียนของ สม.ศ.มี 7 มาตรฐาน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (2) ด้านสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี (3) ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (4) ด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (5) ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (6) ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ(7) ด้านการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

2. ความรู้เกี่ยวกับการรับรู้

แนวคิดทฤษฎีการรับรู้

พระมหาธงชัย จันทา (2545 : 25-29) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการการรับรู้ และพัฒนาการไว้ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการของเกเซล (Gesell's Theory of Development) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับพัฒนาการ ซึ่งจะเป็นไปตามธรรมชาติ และเมื่อถึงวัยก็จะสามารถ กระทำพฤติกรรมต่างๆ ได้เอง ไม่จำเป็นต้องฝึก หรือเร่งเมื่อยังไม่พร้อมในการ จัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความพร้อม ความสามารถ ความสนใจและความ ต้องการของผู้เรียน

ทฤษฎีพัฒนาการของเปียเจท์ (Piaget's Theory of Development) ได้อธิบายว่า การพัฒนาการสติปัญญาและความคิดของผู้เรียนนั้นเกิดจากการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม และ ผู้สอน ควรจะต้องจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความพร้อมของ ผู้เรียนด้วย

ทฤษฎีพัฒนาการของบรูเนอร์ (Bruner's Theory of Development) ได้อธิบายว่า ความพร้อมของเด็กสามารถจะปรับได้ซึ่งสามารถจะเสนอเนื้อหาใดๆ แก่เด็กในอายุเท่าใดก็ได้แต่จะต้อง รู้จักการตัดเนื้อหาและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กเหล่านั้น ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็น จะต้อง เข้าใจเด็ก และรู้จักกระตุ้น โดยการจัดสภาพการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กด้วย

ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน(Erikson's Theory of Development)ได้อธิบายว่า การพัฒนาการทางบุคลิกภาพย่อมขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างอินทรีย์กับสภาพสังคม ที่มีอิทธิพล มาเป็นลำดับขั้นของการพัฒนา และจะสืบเนื่องต่อไป เด็กที่มีสภาพสังคมมาดี

ก็จะมึผลต่อการพัฒนา บุคลิกภาพที่ดีด้วย ดังนั้นผู้สอนควรจะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพกับ ผู้เรียน ให้ความสนใจเพื่อช่วยแก้ปัญหา ค่านิยมบางประการ

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้าและการตอบสนอง (S-R Theory) ทฤษฎีนี้มีชื่อเรียก หลายชื่อ ทั้ง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีชื่อเรียกต่างๆ เช่น Associative Theory, Associationism, Behaviorism เป็นต้น นักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ พาฟลอฟ (Pavlov) วัตสัน (Watson) ธอร์นไดค์ (Thorndike) กัทธรี (Guthrie) ฮัล (Hull) และสกินเนอร์ (Skinner) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายว่า พื้นฐานการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Passive) หน้าที่ของผู้สอนคือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน

หลักการของทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง หรือ พฤติกรรมการเรียนรู้ โดยมีลักษณะทางการสอน และการเรียนที่สัมพันธ์กับมากขึ้น เช่น การให้รางวัล หรือการทำโทษ หรือ การชมเชย เป็นต้น ผู้สอนจึงควรจะต้องหาวิธีกระตุ้นให้ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากที่สุด
2. การฝึกฝน (Practice) ได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัด หรือการฝึกซ้ำ เพื่อให้เกิด ทักษะในการแก้ปัญหา ที่สัมพันธ์ โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ
3. การรู้ผลการกระทำ (Feedback) ได้แก่ การสามารถให้ผู้เรียน ได้รู้ผลการปฏิบัติ ได้ทันที เพื่อจะทำให้ผู้เรียน ได้ปรับพฤติกรรมได้ถูกต้อง อันจะเป็นหนทางการเรียนรู้ที่ดี หน้าที่ของผู้สอน จึงควรจะต้องพยายามทำวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับ ประสบการณ์แห่งความสำเร็จ
4. การสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (Generalization) ได้แก่ การได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่สามารถ สร้างมโนทัศน์ (Concept) จนกระทั่งสรุปเป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้
5. การแยกแยะ (Discrimination) ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถ แยกแยะความแตกต่าง ของข้อมูล ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะทำให้เกิดความระมัดระวังต่อการ เลือกลง
6. ความใกล้ชิด (Contiguity) ได้แก่ การสอนที่คำนึงถึงความใกล้ชิดระหว่างสิ่ง เร้า และการตอบสนอง ซึ่งเหมาะสำหรับการสอนคำ เป็นต้น

ความหมายและลักษณะของการรับรู้

จากทฤษฎีการรับรู้ต่างๆ สามารถนิยามความหมายของ “การรับรู้” (Perception) ได้ว่า หมายถึง ความสามารถในการรับประสบการณ์ ผลจากการกระทำ ตลอดจนการแยกแยะความแตกต่างของข้อมูลต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายจนกระทั่งสรุปเป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้

การรับรู้/การสัมผัสรับรู้เป็นปัจจัย 1 ใน 3 ปัจจัยการรู้ (Awareness) ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค การรับรู้/การสัมผัสรับรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการที่บุคคลมีการมองเห็นหรือพิจารณาเกี่ยวกับตนเองและโลกของบุคคลว่าเป็นอย่างไร ซึ่งการรับรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่แยกออกไปไม่ได้จากพื้นฐานอื่นๆ เนื่องจากความต้องการของบุคคลและแรงจูงใจต่างๆ คือ สิ่งที่บุคคลได้รับรู้และทำให้บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ส่วนหนึ่งก็เพราะบุคคลมีการรับรู้/การสัมผัสรับรู้ที่แตกต่างกัน และเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภคที่เป็นผลมาจากการรับรู้/ การสัมผัสรับรู้ ซึ่งจำเป็นต้องทราบตั้งแต่ความหมาย ผลกระทบของการรับรู้ คุณลักษณะของการรับรู้ แนวความคิดที่สำคัญที่ว่าด้วยการเลือกสรรสิ่งที่ได้รับรู้ ตลอดจนกระบวนการรับรู้ และปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้จะเป็นประโยชน์ขึ้นได้

ความหมายของการรับรู้/การสัมผัสรับรู้ (Definition of Perception)

การรับรู้ (Perception) สามารถอธิบายได้อย่างสั้นๆ คือ วิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบๆ ตัวของบุคคล ฉะนั้นบุคคล 2 คนอาจมีความคิดต่อตัวกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่บุคคลทั้ง 2 อาจมีวิธีการยอมรับถึงตัวกระตุ้น (Recognize) การเลือกสรร (Select) การประมวล (Organize) และการตีความ (Interpret) เกี่ยวกับตัวกระตุ้นดังกล่าวไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นกับพื้นฐานของกระบวนการของบุคคลแต่ละคนเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม การคาดหวัง และปัจจัยอื่นๆ ดังนั้น การรับรู้สามารถให้คำจำกัดความได้ดังนี้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง “กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือก การประมวลและการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมายและได้ภาพของโลกที่มีเนื้อหา” (Schiffman and Kanuk .19991:146)

นอกจากนี้ การรับรู้ยังสามารถอธิบายได้อย่างง่ายๆ คือหมายถึง “กระบวนการการตีความที่ผ่านประสาทสัมผัสใดๆ โดยตรง” ซึ่งจากความหมายนี้คำที่จะสื่อความหมายเกี่ยวกับการรับรู้ การสัมผัสรับรู้ อันเป็นการรู้ที่เกิดจากการรับความรู้สึกเข้ามาทางประสาท

สัมผัสเกิดเป็นความเข้าใจหรือความรู้สึกภายในของบุคคล แต่อย่างไรก็ตามจะขอใช้คำว่า การรับรู้ ดังนั้น กล่าวอีกอย่างคือ การรับรู้ หมายถึง “การตีความหมายใจจิตใจของบุคคลที่จะทำให้เกิดการได้รู้ได้เข้าใจ” ดังนั้นการรับรู้ทุกครั้งที่เกิดขึ้นจะต้องมีบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ เพื่อทำการตีความบางสิ่งบางอย่าง หรือเหตุการณ์ หรือความสัมพันธ์ในฐานะเป็นสิ่งที่สัมผัส รู้อะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องในฐานะเป็นสิ่งที่สัมผัสรู้ โดยการผ่านประสาทสัมผัส มนุษย์ทุกคนรู้ทุกสิ่งในโลกโดยผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัส เมื่อผู้ปกครองสามารถบอกว่่านักเรียนมีคุณลักษณะเช่นไร นั่นแสดงว่าบุคคลได้บอกถึงบางสิ่งบางอย่างที่บุคคลได้สัมผัสรู้มาจากประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาทางการสัมผัส วิธีการที่ผู้ปกครองคิดและกระทำจะเป็นผลมาจากการรับรู้ถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปในสิ่งแวดล้อมนั้นๆ วิธีการนี้ผู้ปกครองมีการจัดการกับข้อมูลใหม่ๆ ที่รับเข้ามาโดยการประมวลและตีความถึงสิ่งกระตุ้นที่เข้ามากระทบประสาทสัมผัสของผู้ปกครอง ซึ่งก็คือ การรับรู้นั่นเอง ฉะนั้นเพื่อให้เข้าใจความหมายของการรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น เราจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงสิ่งต่อไปนี้คือ (1) การรับรู้และความรู้สึกจากการสัมผัส เป็นสิ่งที่ไม่เหมือนกัน (2) การตอบสนองของผู้ปกครองมีรากฐานมาจากการรับรู้ (3) การรับรู้จะเกี่ยวข้องกับความต้องการและแรงจูงใจของผู้ปกครอง

นอกจากนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายของการรับรู้ (Perception) ไว้หลายท่านดังนี้

มบุญ ตนะวัฒนา (2531 : 18) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการซึ่งสมองตีความหมายหรือแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมผัสร่างกายกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไรมีความหมายอะไร มีลักษณะเช่นไร ดังนั้นการที่คนเรารับรู้สิ่งเร้าที่มาสัมผัสได้นั้น จำต้องอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมานั้นเครื่องช่วยในการตีความหมายหรือแปลความ

โยธิน ศันสนยุทธ (2531 : 42) กล่าวว่า การรับรู้คือ การตีความหมายของการรับสัมผัส ออกเป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย ซึ่งตีความหมายนั้นต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้

กัลยา แสงสุวรรณ (2532 : 127) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การใช้ประสบการณ์เดิมแปลความหมายสิ่งเร้าที่ผ่านประสาทสัมผัส แล้วเกิดความรู้สึก ระลึกรู้ความหมายว่าเป็นอะไร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 76) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่าการรับรู้คือความสัมพันธ์ที่มีความหมาย การรับรู้เป็นกระบวนการแห่งการแปลความหมายจากการสัมผัสที่ได้รับ ออกเป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย คนเราต้องใช้ความรู้เดิมหรือ

ประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อนจึงเกิดการรับรู้ ดังนั้น การรับรู้จึงเป็นกระบวนการที่เกิดแทรก
ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง

สิ่งเร้า ----- การรับรู้ ----- การตอบสนอง
สุปราณี สนธิรัตน์ และคณะ (2534 : 2-3) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การ
มีความรอบรู้ (Awareness) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าภายนอกที่ประสบเป็นประจำ เช่น วัตถุ
สถานการณ์ต่าง ๆ ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งมีผลมาจากสิ่งเร้าดังกล่าวมาเร้าประสาทรับ
ความรู้สึก

จำเนียร ช่วงโชติ (2535 : 2-3) ได้สรุปความหมายของการรับรู้ว่าเป็นการ
แปล หรือตีความแห่งการสัมผัส ที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายหรือ
เป็นที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งเป็นการแปลหรือตีความนี้จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้
ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมถ้าไม่มีความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมแล้วก็จะไม่เป็นการ
รับรู้เป็นแต่เพียงการสัมผัสเท่านั้น ดังนั้นกระบวนการรับรู้จะต้องประกอบด้วย การสัมผัส
หรืออาการสัมผัส การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม

นอกจากนี้ การรับรู้ การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน เป็นสิ่งที่เกิดควบคู่กันคือ
มีการรับรู้ก่อนแล้วจึงเกิดการเรียนรู้ หรือเพราะมีการเรียนแล้วจึงทำให้เกิดความรู้ง่ายและ
รวดเร็วขึ้น และการรับรู้จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้เกิดจากองค์ประกอบ
2 ประการ คือ สิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคลนั้น เช่น คุณสมบัติการรับรู้ คุณค่า ความสนใจ
ประสบการณ์ และสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลอันได้แก่ 1 สังคม ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดให้มีการ
รับรู้ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ การรับรู้เป็นการแปลหรือตีความแห่งการสัมผัสที่
ได้รับออกมาเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย โดยใช้ประสบการณ์เดิม หากคนเราไม่มีความรู้
เดิมหรือลืมเรื่องนั้น ๆ ไปก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งนั้น ๆ จะไม่มีการสัมผัสกับสิ่งเร้านั้น

บรรพต สร้อยศรี (2535 : 17) กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการภายในที่ประสาท
สัมผัสสิ่งเร้าเข้ามา แล้วตีความเป็นความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม ความรู้และ
ความเชื่อของแต่ละบุคคล ช่วยในการตีความและแปลความหมายสิ่งเร้านั้น

วัชรวิ ทรัพย์มี (2540 : 42) กล่าวว่า การรับรู้ เป็นการตีความหมายของการรับสัมผัส
ออกเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีความหมายซึ่งการตีความนั้นต้องอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้

จงกล หินโน (2540 : 11) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึงการแปลความ หรือให้
ความหมายกับสิ่งที่ได้รับ โดยผ่านประสาทสัมผัสและการรับรู้ที่มีอิทธิพลนำไปสู่การกระทำ

ต่าง ๆ ของบุคคล ตามกระบวนการรับรู้ดังนี้

1. สิ่งเร้าหรือข้อมูลกระทบอวัยวะสัมผัส ส่งผ่านเข้าสู่สมอง
2. สมองแปลความหรือให้ความหมายออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ

รัจรี นพเกตุ (2540 : 3) กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการประมวลและตีความ ข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวคน โดยผ่านอวัยวะรับความรู้สึก

อารี พันธุ์ณี (2540 : 139) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึง กระบวนการแปล ความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบกับประสาทสัมผัส โดยการแปลความหมายขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์เป็นการสร้างความหมายเกี่ยวกับสิ่งนั้นให้กับตัวเรา เช่น สายตาที่มองเห็นภาพ และแปลความหมายเป็นสิ่งสวยงาม น่าเกลียด เป็นต้น

แฟรงค์เซน (Frandsen) ได้กล่าวว่า "การรับรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง ประสบการณ์ หรือพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการสังเกตหรือการกระทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทั้งทางกายและ ความคิด" และทฤษฎีของกาเย่ในด้านการรับรู้ของบุคคลนั้นจะต้องเป็นการเปลี่ยน ความสามารถของบุคคล ที่แตกต่างจาก กระบวนการพัฒนาการหรือความเจริญเติบโต โดย จะต้องมีการฝึกหัด พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหลายด้าน และผลจะปรากฏอยู่นานพอสมควร ดังนั้นกล่าวได้ว่า การรับรู้คือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจาก ประสบการณ์ที่มีจุดมุ่งหมาย และปรากฏได้นานพอสมควร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เหล่านี้ไม่ใช่เป็นความเจริญเติบโตของร่างกาย

กู๊ด (Good, 1973 : 413) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึงการตระหนักในเรื่องที่เกี่ยวกับ สิ่งเร้าภายนอกที่ประสบเป็นประจำ เช่น วัตถุ สถานการณ์ต่าง ๆ ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็น ผลมาจากสิ่งเร้าดังกล่าว เรียกรู้สึก

มูธิน (Muthin, 1983 : 13) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การนำเอาลักษณะต่าง ๆ ของสิ่ง เร้า (การรู้สึก) และสิ่งที่อยู่ภายในตัวของตัวบุคคล คือ ความรู้ การเรียนรู้ ประสบการณ์ใน อดีตของบุคคลมารวมกัน (ตีความ) เป็นการรับรู้ของบุคคล

ฟลาวเวล (Flavel, 1985 : 164) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลรับข้อมูล เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งอยู่รอบตัวเรา รวมถึงการที่เราทราบว่ามิอะไรเกิดขึ้น มีการ แยกแยะความแตกต่างของสิ่งเร้า และเลือกวิธีตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้นด้วย

โมเวน และไมเนอร์ (Mowen and Minor, 1998:63) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "การรับรู้หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเปิดรับต่อข้อมูลข่าวสาร ตั้งใจรับข้อมูลนั้นและ ทำความเข้าใจความหมาย" และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ในขั้นเปิดรับ (Exposure Stage)

โมเวน และไมเนอร์ (Mowen and Minor. 1998:63) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การรับรู้หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเปิดรับต่อข้อมูลข่าวสาร ตั้งใจรับข้อมูลนั้นและทำความเข้าใจความหมาย” และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ในขั้นเปิดรับ (Exposure Stage) ผู้บริโภคจะรับข้อมูลโดยผ่านทางประสาทสัมผัสในขั้นตั้งใจรับ(Attention Stage) ผู้บริโภคจะแบ่งปันความสนใจมาสู่สิ่งเร้านั้น และขั้นสุดท้ายคือ ขั้นเข้าใจความหมาย (Comprehension Stage) ผู้บริโภคจะจัดองค์ประกอบข้อมูลและแปลความหมายออกมาเพื่อให้เข้าใจได้

แอสแซล (Assael. 1998 : 84) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งผู้บริโภคเลือกรับ จัดองค์ประกอบ และแปลความหมายสิ่งเร้าต่าง ๆ ออกมาเพื่อให้ความหมายเข้าใจได้” และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า สิ่งเร้าจะมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการรับรู้มากขึ้นหากสิ่งเร้าเหล่านั้นมีลักษณะดังนี้ คือ

1. สอดคล้องกับประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้บริโภค
2. สอดคล้องกับความเชื่อในปัจจุบันของผู้บริโภคต่อตราสินค้า
3. ไม่มีความสลับซับซ้อนมากเกินไป
4. เชื่อถือได้
5. มีความสัมพันธ์กับความจำเป็นหรือความต้องการในปัจจุบัน
6. ไม่ก่อให้เกิดความกลัวและความกังวลใจมากเกินไป

แอสแซล กล่าวเสริมว่า ผู้บริโภคเลือกเปิดรับต่อสิ่งเร้า และเลือกการรับรู้ โฆษณาที่สอดคล้องสนับสนุนกับความเชื่อและประสบการณ์เดิมของผู้บริโภค จะได้รับความสนใจและจดจำมากเป็นพิเศษและมีแนวโน้มค่อนข้างมากที่จะไม่ให้ความสนใจต่อโฆษณาที่ขัดแย้งกับประสบการณ์ และความเชื่อเดิมของเขามืออยู่กับผลิตภัณฑ์ตรา นั้น และเหตุผลสำคัญที่ผู้บริโภคเลือกรับรู้สิ่งเร้า ไม่รับรู้สิ่งเร้าที่เข้ามากระทบทุกอย่ างก็เพราะว่าผู้บริโภคพยายามที่จะรักษา “สภาวะสมดุลทางจิตวิทยา” (Psychological Equilibrium) ของเขาให้เป็นปกตินั่นเอง นั่นคือสภาวะที่ไม่ต้องรับข้อมูลที่มีความขัดแย้ง (Conflict Information) และจะหลีกเลี่ยงข้อมูลที่ตรงกันข้ามกับความคิดของตน (Assael. 1998 : 84 -85)

สุวิทย์ หิรัญการณท์, สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์, และชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์. (2540.หน้า 183)ให้ความหมายการรับรู้ว่า คืออาการที่จิตใจรับเอาผลการสัมผัสต่างๆ

จากอวัยวะรับความรู้สึกมาถูกเคล้าปะปนกับความรู้เท่าแล้วทำให้เกิดการรับรู้ว่าจะไร
ประสบการณ์ในสิ่งใดก็ตามย่อมทำให้เกิดการรับรู้ แล้วนำไปสู่ความคิดรวบยอด

ฮิลการ์ด (Hilgard, อ้างถึงในกฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530 หน้า 90) ให้ความหมาย
ของการรับรู้ว่าการรับรู้เป็นการทำงานของอินทรีย์ขั้นแรกสุดของการติดต่อกับโลกภายนอก
โดยผ่านประสาทสัมผัส (Sense Organs) ทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง ช่วยทำให้อินทรีย์เรียนรู้
ได้ในบรรดาสสิ่งเร้าทั้งปวง

สุชา จันทร์ธอม และ สุรางค์ จันทร์ธอม (ม.ป.ป.. หน้า 104) ได้ให้ความหมาย
ของการรับรู้ว่าการรับรู้ต่างจากเพทนาการ (Sensation) ตรงที่ว่า เพทนาการ หมายถึง
ปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าแต่การรับรู้ (Perception) หมายถึง ปฏิกิริยาที่ตีความหมายและ
คุณค่าของสิ่งเร้าที่ได้รับมาจากเพทนาการอีกทีหนึ่ง

รัชนี นพเกตุ (2540, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่าเป็น ขบวนการ
ประมวลและตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราโดยผ่านอวัยวะรับความรู้สึก สิ่งที่มีชีวิตทุก
ชนิดจะมีความรู้สึกตอบโต้ต่อสิ่งที่มีภาวะอื่น

สมฤดี วิเศษเวทย์ (2536, หน้า 49-50) ได้กล่าวถึงลักษณะของการรับรู้เท่าที่
ปรากฏและพอจะรวบรวมได้ มีดังนี้

1. การรับรู้เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยจิตจึงจะเกิดขึ้นได้ ถ้าปราศจากจิต การรับรู้
จะมีไม่ได้
2. การรับรู้คือการรับรู้ข้อมูลบางอย่างเข้ามาไว้ในใจ รอยประทับเป็นการ
รับรู้ที่จิตทำหน้าที่เป็นเพียงตัวรับ คือยอมให้ข้อมูลบางอย่างผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัส
และไม่มีอำนาจที่จะสร้างข้อมูลมาเอง
3. การรับรู้แต่ละครั้งเกิดขึ้นแล้วก็สิ้นสุด มีลักษณะเป็นการเกิด ๆ ดับ ๆ ไม่
คงที่ และติดต่อกันเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ไม่ใช่หนึ่งเดียวตลอด ระหว่างการรับรู้แต่ละ
ครั้งมีช่องว่างไม่ได้เชื่อมต่อกัน
4. การรับรู้แต่ละครั้งมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง จำกัดอยู่ภายในขอบเขต
ของตัวเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ครั้งอื่น ดังนั้น จึงเป็นอิสระไม่ผูกพันกันและแยก
ออกจากกันได้อย่างเด็ดขาดกับการรับรู้ครั้งต่อไป

สรุป

จากความหมายที่นักจิตวิทยาได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า การรับรู้คือ ความรู้สึกหรือความคิดเป็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และความเชื่อ การรับรู้เป็นการให้ความหมายกับสิ่งที่ประสาทสัมผัสได้รับสัมผัสเข้าสู่สมองโดยการแปลความหมาย ตีความหมายซึ่งอยู่ในรูปของความรู้ความคิขของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น

กระบวนการและธรรมชาติของการรับรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534, หน้า 129-131) ได้กล่าวถึงกระบวนการของการรับรู้ว่าเกิดขึ้นจากส่วนประกอบของอาการสัมผัส การแปลความหมายจากอาการสัมผัส ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม และความหมายจากอาการสัมผัส ซึ่งต้องอาศัย เขาว่าปัญญาเป็นสิ่งเกื้อหนุนรับรู้สิ่งเร้าต่าง ๆ ของบุคคล ให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เขาสัมผัสหรือพบเห็นมาได้รวดเร็ว ผู้มีเขาว่าปัญญาสูงย่อมได้เปรียบในด้านการรับรู้ได้เร็วและดีกว่าผู้มีเขาว่าปัญญาต่ำ การสังเกตพิจารณา ช่วยให้คนเรารับรู้ได้อย่างแม่นยำขึ้น ความสนใจและความตั้งใจทำให้เกิดความเฉลียวฉลาด การแปลความหมายจากการสัมผัสขึ้นอยู่กับความชัดเจนในการดำรงชีวิต ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่ได้จะสะสมไว้สำหรับช่วยในการแปลความหมาย และคุณสมบัติที่ช่วยในการแปลความหมายได้คือนั้นต้องเป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้องชัดเจน รู้หลายอย่าง ทำให้แปลความหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและถูกต้อง

เพราะพรธม เปลี่ยนภู (2540, หน้า 101-105) ได้กล่าวถึงกระบวนการของการรับรู้ว่าการรับรู้เกิดขึ้นจะต้องประกอบด้วย อาการสัมผัส แปลความหมาย และความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม เมื่อคนเราได้รับสัมผัสอย่างหนึ่งอย่างไรแล้ว มักจำแนกอาการสัมผัสนั้นตามประสบการณ์ที่คนมีอยู่ เมื่อรับสัมผัสใดก็ตามก็มักตีความหมาย หรือแปลความหมายสิ่งที่สัมผัสนั้นทันที จนบางครั้งดูเหมือนเป็นความรู้สึกในอาการสัมผัสแท้จริง ส่วนสำคัญที่ช่วยทำให้การแปลความหมายดี หรือถูกต้องเพียงใดต้องอาศัย สติปัญญา หรือความฉลาด การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ความใส่ใจและคุณภาพของจิตใจในขณะนั้น ถ้าจิตใจขุนมัวไม่ผ่องใสย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อสติปัญญาทำให้เฉื่อยชาไม่เกิดความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต มีความสำคัญมากสำหรับช่วยในการตีความหมาย หรือแปลความหมายของอาการสัมผัสโดยแจ่มชัด ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่ได้สะสมไว้สำหรับช่วยในการแปลความหมายจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ เป็นความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน แน่นนอน ต้องมีปริมาณมากและถูกต้อง

ธรรมชาติของการรับรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534, หน้า 136-138) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของการรับรู้ไว้ว่าการรับรู้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ นั้น คนเรามีรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหมดแต่จะเลือกรับรู้เฉพาะบางสิ่งบางอย่างและในขณะที่เดียวกันก็จะมีการจัดหมวดหมู่ของกลุ่มสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่รับรู้ นั้น เป็นกลุ่มก่อนเป็นส่วนรวม เพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมายออกมา ธรรมชาติของการรับรู้ของมนุษย์โดยทั่วไปมีลักษณะดังนี้

1. เลือกสิ่งที่จะรับรู้ มีลักษณะที่ตนสนใจหรือต้องการในขณะที่นั้นแปลก

และเด่นสะดุดตา

2. จัดหมวดหมู่ที่จะรับรู้ได้ดังนี้ ความใกล้ชิด ความคล้ายคลึงหรือเหมือนกัน ความต่อเนื่อง ความสมบูรณ์แบบ

3. ภาพและพื้น การรับรู้ภาพจะเป็นส่วนเด่นชัด ส่วนที่สนใจน้อยลงจะเป็นพื้น

4. ความคลาดเคลื่อนของการรับรู้ แบ่งได้ เป็นความคงที่ของการรับรู้ และภาพลวงตาซึ่งเกิดจากประสบการณ์มาก่อนจะทำให้การรับรู้ของคนเราต่างไปจากภาพที่เห็นในขณะนั้น เช่น ตาเราจะมองเห็นภาพที่อยู่ไกลเล็กกว่าภาพที่อยู่ใกล้แต่เราก็ยังรับรู้เท่ากัน ส่วนภาพลวงเป็นการรับรู้ที่ผิดพลาดจากความเป็นจริง เนื่องจากอิทธิพลสิ่งเร้าที่แวดล้อม อยู่ภายนอกพื้น

กระบวนการการรับรู้

เป็นที่เข้าใจแล้วว่า การรับรู้ นั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งกระบวนการรับรู้จะเกิดขึ้น ได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเปิดรับตัวกระตุ้น
2. การประมวลความรู้สึที่เกิดขึ้นจากการรับรู้
3. ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ได้รับรู้

พื้นฐานการรับรู้

มนุษย์มีการรับรู้ต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์แตกต่างกันไปตามภูมิหลัง การรับรู้ของมนุษย์เกิดจากพื้นฐานของความไม่เข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดภัย

ธรรมชาติเหล่านั้น สัญชาตญาณของความกลัวส่งผลให้พวกเขาคิดหาทางออกที่เหมาะสม เช่น การสวดอ่อนวอนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือการทำรูปเคารพเพื่อกราบไหว้บูชา เป็นต้น

การรับรู้ของมนุษย์มีมาแต่กำเนิด เป็นพฤติกรรมที่ได้จากกรรมพันธุ์โดยไม่จำเป็นต้องเรียนรู้มาก่อน เช่น เมื่อมีสิ่งของเข้ามาใกล้ตามจะกะพริบ เมื่อถูกของร้อนเราจะชักมือออก

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ลักษณะของการรับรู้ กับลักษณะของสิ่งเร้า

1. ลักษณะของผู้รับ การที่บุคคลเลือกรับรู้สิ่งใดก่อนหลัง มากน้อยอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้รับ ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของผู้รับรู้แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และจิตวิทยา

1.1 ด้านกายภาพ เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ทำให้การรับรู้ต่างกันออกไป และยังพิจารณาอวัยวะรับสัมผัสต่าง ๆ ปกติหรือไม่ ถ้าผิดปกติหรือหย่อนสมรรถภาพก็ย่อมทำให้การรับรู้ผิดไป เช่น หูตึง เป็นหวัด สายตาสั้น ยาว เอียง การรับรู้สามารถทำให้คุณภาพดีขึ้นได้ ถ้าเราใช้อวัยวะสัมผัสหลายชนิดช่วยกัน เช่น ใช้ลิ้นกับจมูกร่วมกันในการรับรูรส หรือใช้ตาและหูสัมผัสเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเวลาเดียวกัน ทำให้สามารถแปลความหมายได้ถูกต้อง

1.2 ด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านจิตวิทยาของคนที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีหลายประการ เช่น ความจำ ความพร้อม สติปัญญา การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ตั้งใจ หักยะ ค่านิยม วัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้เดิม

2. ลักษณะของสิ่งเร้า คุณสมบัติของสิ่งเร้าซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้คนเรากเกิดความสนใจที่จะรับรู้หรือทำให้การรับรู้ของคนเรากลายเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้แก่

- 2.1 ความใกล้ชิดกับสิ่งเร้า
- 2.2 ความคล้ายคลึงกันของสิ่งเร้า
- 2.3 ความต่อเนื่องกันของสิ่งเร้า
- 2.4 สภาพ และพื้นฐานการรับรู้

การรับรู้ทางการเห็น

มนุษย์สามารถมองเห็นและสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติด้วยตา มีสมองและจิตใจเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความเห็นจากภาพที่ปรากฏ การรับรู้ทางการเห็นจึงเป็นกระบวนการทางธรรมชาติของจักขุสัมผัสและประสบการณ์ของมนุษย์ต่อสิ่งเร้าภายนอก ก่อให้เกิดการรับรู้ภาพที่ปรากฏในลักษณะต่าง ๆ กันไป อันมีทฤษฎีของการเห็น (Visual Theory) ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

การรับรู้ทางการเห็นจะมีปัญหาที่ดูได้หลายแง่ ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเพ่งหรือให้ความสำคัญบริเวณส่วนใด แต่เรื่องรูปและพื้นในส่วนของภาพเหมือนจริงมักจะไม่เป็นปัญหา เพราะว่ารูปร่างของความเป็นจริงมักจะแสดงความเด่นชัดของตัวเอง

ส่วนประกอบของการเห็นหรือทัศนธาตุเกี่ยวข้องกับการรับรู้ ทางการเห็นของมนุษย์ ตั้งแต่เริ่มลืมตา ดังนั้นถ้าเราจัดลำดับส่วนประกอบของการเห็นของมนุษย์ โดยเริ่มจากส่วนที่เป็นพื้นฐานที่สุดจะได้ 7 ส่วน การเห็นความเคลื่อนไหว เป็นการรับรู้หรือมองเห็นเพราะความเคลื่อนไหวของวัตถุ หรือเพราะตัวเราเคลื่อนไหวเอง ทำให้สามารถเข้าใจถึงการเคลื่อนที่ไปอย่างรวดเร็วซึ่งช้า ทิศทาง จังหวะ เป็นต้น องค์ประกอบส่วนนี้ถ้ามีการบันทึกเป็นภาพถ่าย รูปทรง และจังหวะลีลาของการเคลื่อนไหวของวัตถุได้ชัดเจนขึ้น

การรับรู้ทางสังคม

การรับรู้ทางสังคมแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2528 : 228 -229)

1. การรับรู้ทางอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เช่น รู้สึกดีใจ เสียใจ ตื่นเต้น รัก เกลียด ชื่นชม เป็นต้น
2. การรับรู้ลักษณะของบุคคล ต้องอาศัยข้อมูล 3 ประการ คือ
 - 2.1 ลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะแขนขา เท้า สีผิว ฯลฯ
 - 2.2 พฤติกรรม เช่น การพูดคุย การยิ้ม การหัวเราะ การเดิน ฯลฯ
 - 2.3 คำบอกเล่า เช่น คำบอกเล่าจากญาติพี่น้อง จากเพื่อน จากผู้ใกล้ชิด
3. การรับรู้ภาพพจน์ของกลุ่มบุคคล หมายถึง มโนภาพหรือมโนคติของสิ่งต่าง ๆ ตามที่บุคคลรับรู้ เป็นภาพที่อยู่ในความคิด หรือจินตนาการของบุคคล และบุคคลสามารถบอกลักษณะของภาพเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบได้ด้วย

4. การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นการตีความหรือแปลความหมายสิ่งต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ตามความเชื่อของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอธิบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมขึ้นอยู่กับสาเหตุ 2 ประการคือ

4.1 ระดับการรับรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เซอร์วิ ปัญญา หรือความเฉลียวฉลาดต่างกัน ย่อมตีความหรือแปลความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป

4.2 การเปลี่ยนการรับรู้ คือว่า ถ้าผู้มีการรับรู้ต่ำ โดยมีโอกาสสนทนาหรืออภิปรายกับผู้ที่มีระดับการรับรู้สูง ก็อาจถูกผู้ที่มีระดับการรับรู้สูง เปลี่ยนแนวคิดหรือแนวทางการรับรู้ได้

การวัดการรับรู้

การวัดการรับรู้ นั้น ส่วนใหญ่ใช้วิธีคล้ายคลึงกับการวัดเจตคติ การวัดค่านิยม และการวัดบุคลิกภาพ ทั้งนี้ก็เพราะว่าการรับรู้ นั้นเป็นขั้นตอนหนึ่งของเจตคติ (ทัศนคติ) การวัดค่านิยมและการวัดบุคลิกภาพ การวัดการรับรู้จึงรวบรวมได้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation)

บารอน และเบียร์น (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ 2528 : 244; อ้างอิงมาจาก Baron and Byrne. 1980) ได้กล่าวถึงวิธีการสังเกตการรับรู้ของบุคคลได้ 4 วิธีคือ

- 1.1 พิจารณาที่ใบหน้าของบุคคล ว่ามีการแสดงออกทางสีหน้าอย่างไร
- 1.2 สังเกตที่สายตา หรือแววตา
- 1.3 พิจารณาที่บุคลิกภาพ ท่าทางของร่างกาย เช่น มีการตื่นเต้นหรือไม่

เพียงใด

1.4 พิจารณาที่เจตนาารมณ์ของบุคคลว่า พฤติกรรมที่แสดงออกมามีเจตนาอย่างไร

2. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่มีคำถามที่เป็นข้อความคิดเดี่ยว โดยให้ผู้เลือกตอบว่า เห็นด้วย - ไม่เห็นด้วย ใช่-ไม่ใช่ ถูก-ผิด ซึ่งในบางครั้งอาจมีคำว่าไม่แน่ใจ อยู่ด้วยก็ได้

2.2 แบบสอบถามที่คำถามมีหลายตัวเลือกเป็นมาตราวัด (Scaling) เป็นคำถามที่มีมีประโยชน์คำถาม และมีคำตอบที่เป็นระดับการรับรู้ว่ามากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น

2 ระดับคือ ปฏิบัติ หรือไม่ได้ปฏิบัติ หรือ 3 ระดับ คือ ปฏิบัติ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่ได้ปฏิบัติ หรือ 5 ระดับ เช่น ปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.3 แบบสอบถามที่ใช้คำคู่ที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน(The Semantic Differential) เป็นการ ใช้คำหรือวลีที่มีความหมายตรงกันข้ามกันเป็นคู่ ๆ โดยมีมาตรวัด ให้ผู้ตอบเลือกตามสภาพการรับรู้ที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ

3. การใช้แบบทดสอบและเครื่องมือทางจิตวิทยา โดยผู้ทำการทดสอบเสนอสิ่งเร้าแก่ผู้ถูกทดสอบ เพื่อให้แสดงพฤติกรรมหรือคำตอบออกมา สิ่งเร้านี้อาจเป็นรูปภาพหรือสิ่งอื่นก็ได้ แบบทดสอบทางจิตวิทยามีหลายอย่าง แต่ที่คุ้นเคยกันก็มี Rorschach Ink Blot Test และ Thermanation Apperception Test ซึ่งเป็นวิธีให้ผู้ถูกทดสอบระบายความในใจจากการให้ดูภาพที่สร้างขึ้นอย่างไม่แจ่มชัด

องค์ประกอบในการรับรู้ (Perceptual Component)

การที่บุคคลจะมีการรับรู้ได้คือเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะ ข้อจำกัด และความสามารถของบุคคลที่มีไม่เหมือนกัน ดังนั้น ภายใต้หัวข้อองค์ประกอบในการรับรู้จึงเป็นเรื่องที่กล่าวถึงประเด็นต่อไปนี้เป็นคือ (1) ขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุด ที่บุคคลจะรับรู้ได้ (2) ขีดขั้นการรับรู้ถึงความแตกต่างกันน้อยที่สุด ที่บุคคลจะรับรู้ได้ (3) ระดับขีดขั้นของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้ และ (4) การรับรู้ถึงตัวกระตุ้น โดยไม่รู้สึกรู้สึ โดยไม่มีรายละเอียดดังนี้

ขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ (The Absolute Threshold)

ขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง “ระดับต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้หรือสัมผัสสิ่งใดซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่ทำให้บุคคลจะมองเห็นข้อแตกต่างระหว่าง ”การรับรู้บางสิ่ง (Something)” และ “การ ไม่รับรู้อะไรเลย (Nothing)” สำหรับตัวกระตุ้นที่ได้รับ” (Schiffman and Kanuk. 1997 : 148) เช่น ระดับเสียงที่เบามากจนไม่ได้ยิน กลิ่นที่จางมากจนไม่ได้กลิ่นหรือภาพที่เล็กลงจนมองไม่เห็น เพราะฉะนั้นเวลาที่บุคคลทำอะไรก็ตามจะมีระดับหนึ่งที่บุคคลจะบอกว่าต่ำกว่าจุดนี้แล้วจะไม่สามารถรับรู้ได้ ขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ว่า ระดับราคาต่ำสุดที่ถูกค้ำจะรับได้ควรอยู่ระดับใด โดยมีผลทำให้เขายอมรับและซื้อผลิตภัณฑ์ เพราะผลิตภัณฑ์ราคาต่ำไม่จำเป็นจะต้องขายได้เสมอไป หากลูกค้ามองว่าระดับราคาต่ำนั้นคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาจไม่ดีก็ได้ ฉะนั้น การตั้งราคาผลิตภัณฑ์ให้ต่ำจะต้องระมัดระวังต้องไม่ต่ำไปกว่าระดับที่ถูกค้ำจะรับรู้ได้ถึงคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วย

ขีดขั้นการรับรู้ถึงความแตกต่างกันน้อยที่สุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ (The Differential Threshold)

ขีดขั้นการรับรู้ถึงความแตกต่างกันน้อยที่สุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง ความแตกต่างที่น้อยที่สุดที่สามารถทำให้บุคคลรับรู้หรือมองเห็นถึงความแตกต่างระหว่างตัวกระตุ้น 2 ตัวที่คล้ายกัน ซึ่งเรียกย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า J.N.D. (Just Noticeable Difference) โดยผู้คิดค้นเรื่องนี้คือ นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมันในศตวรรษที่ 19 ชื่อ Ernst Weber (Schiffman and Kanuk, 1997 : 148) กล่าวว่า ความแตกต่างที่สังเกตเห็นได้ระหว่างตัวกระตุ้น 2 ตัวที่บอกจำนวนได้ไม่แน่นอน แต่จะมีจำนวนความสัมพันธ์กับความเข้มข้นของตัวกระตุ้นตัวแรก เกิดเป็นกฎของ (Weber's Law) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวกระตุ้นตัวแรกยังมีความเข้มข้นหรือความรุนแรงเท่าใด จำนวนความเข้มข้นของตัวกระตุ้นตัวที่ 2 ที่จะต้องมีเพิ่มขึ้นถึงจำนวนเท่าใด เพื่อให้สามารถรับรู้ได้ถึงความแตกต่างระหว่างตัวกระตุ้นทั้ง 2 นั้น กฎนี้สามารถนำมาใช้กับธุรกิจได้ในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ ระหว่างผลิตภัณฑ์ ชนิดเดียวกันกับคู่แข่งกันว่าระดับราคาจะต้องเป็นเท่าใดที่จะทำให้มองเห็นหรือมองไม่เห็นถึงความแตกต่างกันของราคา ซึ่งไม่จำเป็นว่าราคาสินค้าที่มองไม่เห็นความแตกต่างกันจะต้องมีราคาเท่ากันด้วย เช่น สินค้าชนิดหนึ่งราคา 900 บาท กับ 950 บาท ลูกค้าน่าจะไม่รู้ถึงความแตกต่างก็ได้ ร้านค้าปลีกนิยมใช้กฎของ Weber ในการลดราคาพร้อมกับกฎ Rule of Thumb คือ จะลดราคาอย่างน้อย 20 % จากราคาเดิม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในราคา หากลดน้อยกว่านี้จะไม่ได้ผลเพราะไม่สามารถสังเกตเห็นได้

ขีดขั้นการรับรู้ (Thresholds) การโต้ตอบของประสาทสัมผัสแต่ละอย่างของระดับขีดขั้นการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้มีด้วยกัน 3 ประการ

1. ขีดขั้นการรับรู้ขั้นต่ำที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Lower Thresholds) คือจุดที่ตัวกระตุ้นทางตลาดที่อยู่เหนือจุดนี้ จะไม่มีความแรงหรือกำลังที่เพียงพอสำหรับผู้บริโภคที่จะสังเกตเห็นได้
2. ขีดขั้นการรับรู้ขั้นสูงที่บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ (Upper Thresholds) คือจุดที่ซึ่งหากเพิ่มการกระตุ้นที่เหนือจากจุดนี้ไป ก็จะไม่มีผลต่อการตอบสนองที่จะรับรู้เพิ่มขึ้น
3. ขีดขั้นการรับรู้ที่แตกต่างกันที่บุคคลรับรู้ได้ (Difference Thresholds) คือช่วงของการรับรู้หากเพิ่มการกระตุ้นเพียงเล็กน้อย ก็สามารถทำให้ผู้บริโภคสังเกตเห็นได้ ผู้บริโภคแต่ละคนต่างก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่เกี่ยวกับขีดขั้นการรับรู้ขั้นสูงและขีดขั้นการรับรู้ขั้นต่ำในการรับรู้ นอกจากนี้ ข้อจำกัดระดับขีดขั้นการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้จะเป็นเรื่องของ

บุคคลแต่ละคนไม่ใช่ของทั้งกลุ่ม ระดับขีดขั้นการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้จะมีประโยชน์ต่อนักการตลาดในการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง หรือการคิดสร้างสรรค์เครื่องมือการตลาดที่จะทำให้ผู้บริโภครับรู้ได้มากขึ้นเพียงใด เช่นการรับรู้ด้านต่างๆ ก็คือด้านผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ ขนาดของการบรรจุภัณฑ์ สี สัน ระดับตรา ชื่อตราสินค้า เป็นต้น

ระดับขีดขั้นของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้ (Thresholds of Awareness)

ระดับขีดขั้นของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง ระดับต่ำสุด สูงสุด และระดับที่ความแตกต่างของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้ ซึ่งมีด้วยกัน 3 ระดับ คือ

1. ขีดขั้นการรับรู้ขั้นต่ำที่บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ (Lower Threshold) หมายถึง จุดที่การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่อยู่เหนือจุดนี้จะไม่มีความรุนแรงพอที่จะสังเกตหรือรับรู้โดยผ่านบุคคล หรือความสามารถในการรับรู้ของบุคคลมีน้อยเกินไป
2. ขีดขั้นการรับรู้ขั้นสูงที่บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ (Upper Threshold) หมายถึง จุดที่เหนือจุดนี้ ถ้ามีการเพิ่มการกระตุ้นเข้าไปจะไม่เกิดต่อการตอบสนองที่เพิ่มขึ้น คือความสามารถในการรับรู้ของบุคคลมีมากอยู่แล้ว
3. ขีดขั้นการรับรู้ที่แตกต่างกับที่บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ (Difference Threshold) หมายถึง จำนวนการเพิ่มตัวกระตุ้นที่น้อยที่สุดที่บุคคลจะสามารถสังเกตเห็นได้ คือบุคคลที่สามารถรับรู้เรื่องต่างๆ ได้แตกต่างจากคนอื่น

3. ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน

3.1 ความหมายของโรงเรียนเอกชน

มีผู้ให้ความหมายของโรงเรียนเอกชนไว้ดังนี้

โรงเรียนเอกชน ได้แก่สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกผลิตภัณฑ์รวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน : 1)

ความหมายใหม่ของโรงเรียนเอกชน คือ การแบ่งเบาภาระจากรัฐบาลโดยเอกชนมาลงทุน ซึ่งถือว่าการศึกษามุ่งเน้นการลงทุนของนักธุรกิจมีอาชีพแต่มีจิตสำนึกของความเป็นครูเพราะมิได้ทำเพื่ออภินิหารกำไรให้สูงสุดแต่คำนึงถึงการพัฒนาระบบการมนุษย์ เป็นการคืนกำไรด้วยการตอบแทนสังคมด้วย (จรวชพร ธรณินทร์, 2538 : 80)

สรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนหมายถึง สถานศึกษาที่แบ่งเบาภาระของรัฐบาลโดย เอกชนมาลงทุนจัดการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2 ความสำคัญและจุดเด่นของโรงเรียนเอกชน

ในปัจจุบันนี้มีโรงเรียนอนุบาลเอกชนทั่วไปมากกว่า 2,000 โรงเรียนซึ่งแต่ละ โรงเรียนมีปรัชญาและนโยบาย ตลอดจนกระบวนการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันไปตามความเชื่อในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและประสบการณ์ ความรู้และความสามารถของผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาปฐมวัยนั้น ๆ เป็นสำคัญ (จินตนา ธรรมวานิช. 25438 : 123)

3.3 หน้าที่ของโรงเรียนเอกชน

นิเวศน์ อุดมรัตน์ และนิพนธ์ กินาวงศ์. (2548 : 29-38) กล่าวถึง การ ดำเนินงานการศึกษาเอกชนนับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2461 เป็นต้นมา ได้ยึดกรอบนโยบายและกฎหมายของรัฐบาลตลอด โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลกำหนดให้มี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศและมี แผนการศึกษาแห่งชาติรวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการ พัฒนาการศึกษไทยนั้น การศึกษาเอกชนได้ยึดถือปฏิบัติตามแนวนโยบายของรัฐเรื่อยมา จนกระทั่งได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่ง กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้นมา เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษา ส่งผลให้การบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นนิติบุคคล พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2525 และฉบับ แก้ไขเพิ่มเติมจะถูยกยกเลิก และจะมีพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนฉบับใหม่ขึ้นมาแทน ดังนั้นการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นจะต้องจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ตามมาตรา 43 ได้กำหนดไว้ว่า ในการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเอกชนด้วย และ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 5 ส่วนที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการบริหาร และการส่งเสริมการจัด การศึกษาเอกชน มาตรา 43 “การบริหารและการจัดการศึกษาเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ” และมาตรา 44 “ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18(2) เป็นนิติบุคคล โดยมีคณะ

กรรมการบริหารสถานศึกษาเอกชนทำหน้าที่ในการบริหารการจัดการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2525 นี้มีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบโรงเรียน 2) การศึกษานอกระบบโรงเรียน 3) การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนมีอยู่ 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา ซึ่งจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2528)

สรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนมีหน้าที่จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน ได้อย่างอิสระ แต่เป็นไปตามการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของรัฐเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

3.4 แนวคิดในการพัฒนาการศึกษาเอกชน ระยะ 15 ปี

มนต์ชิตา บุญผาคำ (2544 : 31-35) ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี (ในร่างแผนการพัฒนการศึกษาเอกชนระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2538-2554) ซึ่งเป็นผลการสัมมนาผู้บริหารระดับสูง ผู้แทนกรมและภาคเอกชน โดยสรุปมีดังนี้

1. ในด้านการบริหารกิจการสถานศึกษา

1.1 รูปแบบการจัดการศึกษาเอกชน สถานศึกษาเอกชนควรเป็นนิติบุคคล มีระบบบริหารแบบสากล ควรยกเลิกระบบครอบครัวโดยเร็วที่สุด มีความคล่องตัวในการทำงานมากขึ้น

1.2 การลงทุน ผู้ประกอบการควรมีจิตสำนึกในการจัดการศึกษาเพื่อเยาวชนของชาติ เร่งรัดให้มีกองทุนบริจาค (Endowment Fund) ของแต่ละโรงเรียน รัฐควรอุดหนุนด้านต่างๆ เป็นการจูงใจให้ภาคเอกชนมาลงทุน โดยเฉพาะการหาแหล่งเงินทุนระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ และให้มีการร่วมลงทุนกับต่างประเทศ

1.3 หลักสูตร ควรให้เอกชนพัฒนาหลักสูตรของตนเองได้ หลักสูตรควรมีการสอนมากกว่า 1 ภาษา โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะและความพร้อม และเมื่อเด็กรู้ภาษาแม่ที่เข้มแข็งแล้ว และให้มีการเรียนคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับประถมศึกษา

1.4 การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท ควรได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพเพื่อเข้าสู่สากลได้ และควรส่งเสริมให้สถานศึกษาพึ่งตนเองได้

2. ในด้านลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

2.1 คุณภาพ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเอกชนเป็นผู้มีความรู้ด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา มีทักษะวิชาการในการรับรู้และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำทักษะวิชาชีพที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.2 ปริมาณ ส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนสู่ชนบท และกำหนดสัดส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนให้ชัดเจน

3. ในด้านการพัฒนาบุคลากร

3.1 คุณภาพ ความเป็นเลิศทางวิชาการ และสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสามารถเชิงธุรกิจ/อุตสาหกรรม และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

3.2 การสรรหาและการเตรียมบุคลากร ส่งเสริมให้ภาคเอกชนผลิตบุคลากรตามความต้องการและสร้างสิ่งจูงใจให้บุคลากรจากภาคอื่นๆ เข้ามาอยู่ในภาคการศึกษาเอกชน

3.3 การชำระรักษา โดยพัฒนาบุคลากร และสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ จัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอและเหมาะสมตลอดจนสร้างศักดิ์ศรีให้เป็นที่ยกย่องของสังคม

3.4 การแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ ให้มีการร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนครู พร้อมจัดให้มีหน่วยประสานงานกับต่างประเทศ

4. ในด้านการบริหารและสนับสนุน

4.1 การปรับบทบาทของภาครัฐ โดยกระจายอำนาจการบริหารสู่ภูมิภาค กำหนดสัดส่วนการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนให้ชัดเจน และปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้เป็นศูนย์ข้อมูลการจัดการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีด้านต่างๆ

4.2 การแก้ไข กฎหมาย ระเบียบ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบให้ยืดหยุ่น และมีอิสระ และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ เอกสาร แนะนำการดำเนินงานตามระเบียบต่างๆ ด้วย

4.3 การอุดหนุนการศึกษา ให้การอุดหนุนการศึกษาของโรงเรียนที่จะเปิดใหม่ ในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ตลอดจนครอบคลุมโรงเรียนอิสลามที่เปราะบาง และโรงเรียนนานาชาติ

แนวดำเนินงาน 10 ประการ ในการพัฒนาการศึกษาเอกชน

เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเอกชนมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ดำเนินงานตามบัญญัติ 10 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการดังนี้

บัญญัติข้อ 1 ผู้บริหารโรงเรียน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ มีจิตสำนึกในการที่จะพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้บริหารควรมีเวลาอยู่ประจำสถานศึกษา เพื่อดูผลการปฏิบัติงานภายในให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัญญัติข้อ 2 มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ มีบ่อน้ำ ไร้ฝุ่น ไร้มลภาวะ

บัญญัติข้อ 3 เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนสนามกีฬาครบครัน โดยให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

บัญญัติข้อ 4 มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน โดยจัดซื้อในราคาท้องตลาด ที่เป็นธรรม ทั้งให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์สูงสุด

บัญญัติข้อ 5 มีบุคลากรครูผู้สอนครบตามเกณฑ์ หากขาดแคลนครูควรให้ครูเกษียณอายุหรือผู้มีปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยสอน หรือให้มีระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

บัญญัติข้อ 6 องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการ หรือด้านบริหาร เช่น กำหนดหลักสูตรได้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ การสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การสอนวิชาชีพการเกษตร การก่อสร้าง การไฟฟ้า เป็นต้น

บัญญัติข้อ 7 มีการเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ครบครัน ทั้งนี้ให้ยกเว้นค่าเล่าเรียนสำหรับเด็กยากจนและจ่ายค่าตอบแทนให้นักเรียนในการพัฒนาหรือฝึกปฏิบัติ ฝึกอาชีพที่เกิดรายได้ และเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน เช่น การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เป็นต้น

บัญญัติข้อ 8 มีการส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหาร การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา การจัดสวัสดิการให้กับครู เช่น การจัดที่พัก ค่าตอบแทน ค่าล่วงเวลา ค่าสอนพิเศษ ค่าฝึกอบรม ตลอดจนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครู

บัญญัติข้อ 9 มีการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่มุ่งเน้นผลผลิต คือคุณภาพของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บัญญัติข้อ 10 เป็นโรงเรียนที่ผู้นำท้องถิ่น และผู้ประกอบการทุกระดับทุกประเภทยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

3.5 จำนวนโรงเรียนเอกชนแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนเอกชนและระดับชั้นที่เปิดสอนแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2551

ที่	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ / ชื่อโรงเรียน	ระดับชั้นที่เปิดสอน		
		อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา
1	เขต 1 โรงเรียนอนุบาลกิตติยา	/	/	-
2	เขต 1 โรงเรียนพระกุมารมหาสารคาม	/	/	-
3	เขต 1 โรงเรียนพัฒนศึกษา	/	/	-
4	เขต 1 โรงเรียนวัดกลางโกสุม	/	/	-
5	เขต 1 โรงเรียนจอนวิทยกุล	/	/	/
6	เขต 1 โรงเรียนจันทนภาศึกษา	/	/	/
7	เขต 1 โรงเรียนมัธยมชาลวิทย	/	/	/
8	เขต 1 โรงเรียนมัธยมวัดกลางโกสุม	-	-	/
9	เขต 1 โรงเรียนอนุบาลมารีรัตน์	/	-	-
10	เขต 2 โรงเรียนรุ่งอรุณวิทย์	/	/	/
11	เขต 2 โรงเรียนวัดป่านาเชือก	/	/	-
12	เขต 2 โรงเรียนอนุบาลเอี่ยมสุข	/	/	-
13	เขต 2 โรงเรียนพระกุมารศึกษา	/	/	-
14	เขต 2 โรงเรียนวรัญญูวิทย์	/	/	/

4. ผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

4.1 ความสำคัญของผู้ปกครอง

คุณหญิงเฟื่องฟุ้ง เครือตราฐ (ณรงค์ คำรงสันติธรรม. 2538. 23 อ้างอิงมาจาก วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์. 2518) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญในการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครูไว้ว่า

1. สามารถเชื่อมโยงผู้ปกครองและครูให้พบปะกัน เพื่อให้ครูได้รู้จักเด็ก และรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่ที่บ้าน

2. สามารถทำให้ผู้ปกครองได้ทราบเรื่อง การเรียน ความประพฤติ และความเจริญงอกงามของเด็กที่โรงเรียน

3. สามารถให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในวิธีการอบรมสั่งสอนเด็กตามหลักจิตวิทยาสำหรับเด็ก

4. เพื่อให้ผู้ปกครองและครูได้ร่วมกันพัฒนาเด็ก

ทวี ทิมขำ (ณรงค์ คำรงสันติธรรม. 2538. 24 อ้างอิงมาจาก ทวี ทิมขำ. 2530) กล่าวถึงความสำคัญของสมาคมผู้ปกครองและครูซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนไว้ว่า

1. ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันจากการที่ได้ทำงานร่วมกัน ทำให้ครูผู้ปกครองและนักเรียน เข้าใจกันดียิ่งขึ้น

2. มีจุดมุ่งหวังที่สำคัญคือตัวเด็ก เพราะต้องการให้เด็กทุกคนมีคุณค่า จึงต้องให้ความร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหา

3. ครูและผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ได้ทราบความถนัด และความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคล

4. ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพราะอยู่ในสายตาผู้ปกครอง

5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของเด็ก เพื่อให้การเล่าเรียนมีประสิทธิภาพ

6. การสร้างความร่วมมือและความเข้าใจในเจตนารมณ์ของกันและกัน ก่อให้เกิดการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ในชุมชนและโรงเรียน

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาเอกชนเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ดังนี้

1. ช่วยให้ครูรู้จักเด็กและสภาพความเป็นอยู่ที่บ้าน
2. สามารถร่วมกับครูในการพัฒนานักเรียน ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น
3. ผู้ปกครองนำนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กในด้านพฤติกรรมต่างๆ ไปใช้อย่างเหมาะสม

4. ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง
 5. ช่วยจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้กับเด็ก
 6. มีส่วนร่วมในการวางแผน แก้ไข ปัญหาให้กับเด็ก
 7. ช่วยเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 8. ร่วมรับผิดชอบพฤติกรรมด้านการเรียน ความประพฤติ และคุณธรรมของเด็ก
 9. ช่วยให้การสนับสนุนผู้เรียน ครู ตลอดทั้งกิจกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียน
- 4.2 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามโรงเรียน

จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามโรงเรียน (ฝ่ายส่งเสริมการศึกษานอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2551)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

นิเวศน์ อุดมรัตน์และนิพนธ์ กินาวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย พบว่าองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สินนั้น กล่าวถึงด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนกล่าวคือควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในทุกๆ ด้าน เพื่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษา

เกตุสุดเดช กำแพงแก้ว (2547 : รายงานสรุปการวิจัยทางวิชาการ) กล่าวว่า การศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมนั้นมีกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2 กิจกรรม ได้แก่ หนึ่ง

โรงเรียนควรถูกกำหนดนโยบายและจัดระบบอาสาสมัครเพื่อช่วยงานโรงเรียนที่ชัดเจน สองผู้ปกครองควรมีเวลารับฟังและช่วยแก้ปัญหาให้ได้ทุกครั้งที่ต้องการ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 3 ประการคือ ให้โรงเรียนกำหนดนโยบายและจัดระบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ชัดเจน โดยเฉพาะการอาสาสมัครของผู้ปกครอง ประการที่สองโรงเรียนควรให้ข้อมูลหรือแหล่งเรียนรู้ของชุมชนให้ผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และเสริมสร้างการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และประการที่สาม ผู้ปกครองและครอบครัว ควรกำหนดบทบาท หน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เหมาะสม

เจตน์สุดา ทศานนท์ (2547 : รายงานสรุปการวิจัยทางวิชาการ) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเชียงรายไว้ว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์เป็นมารถามากที่สุด รองลงมาเป็นบิดา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจมากที่สุดรองลงมาก็อาชีพค้าขาย อาชีพอื่นๆ อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพนักธุรกิจ อาชีพเกษตรกร ตามลำดับ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เกือบทุกอาชีพมีรายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน ส่วนด้านการคิดวางแผนงานวิชาการนั้น พบว่า ผู้ปกครองทุกอาชีพได้มีส่วนร่วมปานกลาง ด้านการปฏิบัติงานวิชาการมีส่วนร่วมในระดับมาก การกำกับตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงงานวิชาการกับโรงเรียนนั้นมีส่วนร่วมมาก

ว่าที่ พันตรีพิชญ์ พิลาวัลย์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนอนุบาลหนองคาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย กับผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 7 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองคาย 1 คน ศึกษาพิเศษ 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน 10 คน กรรมการโรงเรียน 1 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนอนุบาลหนองคายปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาทั้ง 6 มาตรฐาน 15 ตัวบ่งชี้ ได้ค่อนข้างดีมาก แต่ยังมีปัญหาคือการจัดประสบการณ์ตรงให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามระดับพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากเด็กมี

จำนวนมากและมีความแตกต่างกันในพื้นฐานทางบ้าน สถานที่เรียนควรแยกเป็นสัดส่วนต่างหาก ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ และดำเนินการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

มามี โชติมา (2547 : รายงานสรุปการวิจัยทางวิชาการ) กล่าวไว้ว่า การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล โชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครนั้น ผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากกว่าระดับสภาพปัจจุบันทุกด้าน อายุ อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ผู้คนที่แตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนต่ำกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

รัตน์มณี รัตนปภรณ์ (2547 : รายงานสรุปการวิจัยทางวิชาการ) กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกแล้วมีผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านปัจจัยและมาตรฐานด้านผู้เรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตและมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

สมจิตร อุดม (2547 : รายงานสรุปการวิจัยทางวิชาการ) สรุปไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคใต้ นั้นมีผลสืบเนื่องมาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 12 เขตการศึกษา ปีการศึกษา 2544 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ การบริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ไม่เป็นระบบที่เอื้อต่อการนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับประกาศการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ลงวันที่ 26 กันยายน 2543 มีโรงเรียนเอกชนที่ผ่านการรับรอง

มาตรฐานเพียง 224 โรงเท่านั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคใต้มีอยู่ 3 ด้าน คือ ปัจจัยระดับนักเรียนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านครูมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่าปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคใต้

คุณฐิติ แสนสีแก้ว (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานด้านผู้เรียนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 488 คน ที่ปฏิบัติงานในกองที่สังกัดต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า 1. ผู้บริหาร ครู และนักศึกษา ที่มีกองที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานด้านผู้เรียนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและ 10 มาตรฐานอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับปานกลาง 2 มาตรฐาน โดยมีมาตรฐานที่มีการจัดกิจกรรมสูงสุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่มีการจัดกิจกรรมต่ำสุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 8 2. บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม โดยรวมและ 12 มาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร และนักศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูในการจัดกิจกรรม โดยรวม 8 มาตรฐาน ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, และ 12 และนักศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครู จำนวน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 5, 6, 9, และ 10 และผู้บริหารมากกว่านักศึกษาในมาตรฐานที่ 11 บุคลากรที่มีกองที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม โดยรวมและ 10 มาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่สังกัดกองการอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม โดยรวมและ 6 มาตรฐาน ได้แก่ 1, 3, 4, 5, 8, และ 9 น้อยกว่าบุคลากรที่สังกัดกองอื่น มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 2 และ 12 น้อยกว่าบุคลากรที่สังกัดกองเทคนิค มีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 3 น้อยกว่าบุคลากรที่สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกองวิทยาลัยเกษตรกรรม และมีความคิดเห็นในมาตรฐานที่ 10 น้อยกว่าบุคลากรกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา และกองวิทยาลัยเทคนิค ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและกองที่สังกัดของบุคลากรต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานด้านผู้เรียน โดยรวมและเป็นรายมาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐาน 3. ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานด้านผู้เรียน ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปัญหาส่วนใหญ่ คือ นักเรียน

ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการดูแลสุขภาพ เนื่องจากข้อมูลไม่ทันสมัย มียาเสพติดในสถานศึกษา นักศึกษาขาดคุณธรรม จริยธรรมขาดทักษะในการวิเคราะห์ ขาดทักษะในการใช้ภาษา มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ห้องสมุดไม่ทันสมัย หนังสือค้นคว้าไม่เพียงพอ นักเรียนไม่เข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดอุปกรณ์ดนตรีและกีฬา มีกิจกรรมการประกวดน้อย และนักเรียนขาดจิตสำนึกในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ส่วนแนวทางการแก้ไข คือ จัดอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการและเผยแพร่ข้อมูลที่ทันสมัย รณรงค์และอบรมเรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น อบรมและรณรงค์เรื่องคุณธรรม จริยธรรม อบรมให้ความรู้ การหารายได้ระหว่างเรียน การวิเคราะห์โครงการ อบรมการใช้ภาษาไทยเพิ่มเติม ให้ความรู้ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาไทย จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออก จัดหาซื้ออุปกรณ์ดนตรีและกีฬาเพิ่ม จัดให้มีโครงการ ต่าง ๆ ให้หลากหลาย และอบรมให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมบำรุงข่ายคำ (2545) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รับรู้บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน และเป็นรายด้านทุกด้านมีระดับการปฏิบัติเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การร่วมกิจกรรมของชุมชน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น การให้บริการแก่ชุมชน และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างเพศชาย และเพศหญิงที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่พบมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การแจ้งข่าวสารกระชั้นชิด ควรแจ้งข่าวล่วงหน้า การให้บริการแก่ชุมชน โรงเรียนขาดวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จะให้บริการแก่ชุมชน ควรขออนุมัติงบประมาณจากรัฐบาลหรือจัดหาให้พอ การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีภารกิจมากไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ควรเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมในวันหยุด หรือเวลาว่าง การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่น ไม่มีแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ในกฎหมายเพื่อให้โรงเรียนกับชุมชนปฏิบัติงานร่วมกัน

ประพรรณศรี ศุภสารัมภ์ (2545 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคามทุกโรงได้ตระหนักถึงคุณภาพการจัดการศึกษาจึงได้ดำเนินการตามนโยบายทั้งของรัฐบาล และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยให้ทุกฝ่ายทั้งชุมชน ผู้ปกครอง สาธารณชน คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยดำเนินการตั้งแต่การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง การให้ความร่วมมือกับคณะผู้นิติเทศติดตาม และจากการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา

วัลลภ สุขประเสริฐ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายวิชาการ 73 คน จากจำนวน 73 โรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีการปฏิบัติงานวิชาการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ งานด้านหลักสูตร งานด้านการประเมินผู้เรียน และงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ยกเว้นงานด้านกระบวนการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน ประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมและแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับดี ยกเว้นมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หาค่าสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
3. การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร งานด้านกระบวนการเรียนรู้ และงานด้านการประเมินผู้เรียนมีผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน โดยที่การบริหารงานวิชาการทั้ง 4 งานร่วมกันสามารถอธิบายผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานได้ประมาณร้อยละ 58.9 ($R^2 = 0.589$)

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดอด (Dod.1973) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของพ่อแม่ชาวคิวบาต่อระบบการศึกษาของเด็กในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาท่าทีการรับรู้ของ

ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองผิวดำ มลรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 150 คน พบว่า ผู้ปกครองผิวดำเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญสำหรับพวกเขามาก การศึกษาช่วยให้พวกเขาพ้นจากความอยุติธรรมในสังคม เขาเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ถึงแม้ว่าเขาจะต่ำต้อยในสังคมกว่าคนผิวขาวก็ตาม สิ่งที่เขาเกิดความท้อแท้ไม่ยอมให้ความร่วมมือในกิจกรรมโรงเรียนก็คือ การที่โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญและความสามารถของพวกเขา เปโตรนีโอ (โรจน์ โควายุวัฒน์, 2544 : 62 ; อ้างอิงมาจาก Petronio, 1995 : 2107) ได้ศึกษาการเลือกโรงเรียน : การขานรับต่อแผนการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง การศึกษามุ่งเน้นที่การขานรับของผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลต่อแผนการเลือกโรงเรียนเกี่ยวกับ กระบวนการที่พวกเขาชอบ แหล่งข้อมูลข่าวสารและการใช้แหล่งข้อมูลในการตัดสินใจ และความพึงพอใจและการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่เลือก ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนโดยปรึกษาเพื่อนและคนคุ้นเคยที่มีประสบการณ์ และท้ายที่สุดจะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน ความมั่นใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและการสอนของครู ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนขึ้นอยู่กับเวลาของผู้ปกครอง และการต้อนรับของบุคลากรในโรงเรียน

ฟรีเซน-ฟอร์ด (จริยา บุญจรัส, 2547 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Fries – Ford, 1997) ได้ศึกษาเจตคติและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบเจตคติของผู้ปกครอง ที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งเกี่ยวกับกฎระเบียบที่ใช้ในปัจจุบัน การมีส่วนร่วม การได้รับแจ้งก่อนการลงโทษนักเรียน ความรุนแรงของการทำดีและการลงโทษ ความเหมาะสมของการลงโทษต่อความผิดแต่ละกรณี ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของโรงเรียนด้วย

แอนแดนและเฟรสเซอร์ (นพรัตน์ สายสุน, 2546 : 73 อ้างอิงมาจาก Alan and Fraser 2002 : Website) ได้ศึกษาการพัฒนาการตรวจสอบความเที่ยงตรงและการวิเคราะห์แบบสอบถามสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ใช้รับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครองร่วมกับการรับรู้ของนักเรียนในการศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐฟลอริดาตอนใต้ โดยใช้แบบสอบถาม 2 ฉบับกับผู้ปกครองและอีก 2 ฉบับกับนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสอบถามและการสังเกต กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียน 520 คน อายุ 9-11 ปี จาก 22 ชั้นเรียนใน 3 โรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

จำนวน 120 คน และกลุ่มตัวอย่างย่อยเป็นบุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนที่ร่วมวิจัย จำนวน 161 คน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการ สัมภาษณ์ติดตามผลใช้ผู้ปกครอง และเด็ก จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า ค่าความเชื่อมั่นและ ค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระดับน่าพอใจ สำหรับค่าเฉลี่ยของนักเรียนและของชั้นเรียน และของนักเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ปกครองชอบสภาพแวดล้อมการรับรู้มากกว่าที่พวกตนรับรู้ การประเมินผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการรับรู้จริงสภาพที่ชอบน้อยกว่า นักเรียนชอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ระหว่างผลการเรียนของนักเรียนกับการรับรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการรับรู้ของผู้ปกครอง นักเรียนมีผล โดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอน และมีผลกระทบสืบเนื่องไปยังพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและสอดคล้องกับการรับรู้มาตรฐานการเรียนรู้ตามเกณฑ์การประเมินภายนอกของ สมศ. และการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนจะได้ผลมากยิ่งขึ้นคือ ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน